

Ö?renci Tutum Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renci Tutum Envanteri. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26601>

Özet

Ö?renci Tutum Envanteri (ÖTE), Ya?ar Barut ve Mehmet Kalkan taraf?ndan 2000 y?l?nda lise ve dengi okullarda ö?renim gören ö?rencilerin okul ve e?itim süreçlerine yönelik tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilm?, öz bildirim türünde bir psikolojik ölçektir. 32 maddeden olu?an bu envanter, ö?rencilerin okul ortam?na dair alg?lar?n? ve e?itimlerini de?erlendiren üç temel alt boyuta sahiptir: Ö?retmen Anlay???, Arkada?lık ?li?kileri ve E?itim ve Okula Yönelim.

Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin incelenmesine odaklanm?? olup, özellikle yüksek düzeyde güvenirlik katsay?lar? ile dikkat çekmektedir. ÖTE, ö?rencilerin akademik ve sosyal çevreye yönelik olumlu veya olumsuz yakla??mlar?n? belirleyerek, e?itim kurumlar?na rehberlik ve müdahale programlar? olu?turmada önemli veriler sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Tutum Envanteri, Tutum, Ö?retmen Anlay???, Arkada?lık ?li?kileri, E?itim ve Okula Yönelim, Psikolojik Ölçüm, Güvenirlik, Okul Ortam?.

Yazarlar

Ya?ar Barut, Mehmet Kalkan

Amaç

Ö?renci Tutum Envanteri'nin (ÖTE) temel amac?, ortaö?retim kademesindeki ö?rencilerin okul ya?am?na, ö?retmenlerine, akranlar?na ve genel olarak e?itim sürecine dair sergiledikleri tutumlar? standardize edilmi? bir yöntemle ölçmektir. Bu envanter, ö?rencilerin okul deneyimlerinin çe?itli yönlerine ili?kin alg?lar?n? nicel olarak saptayarak, e?itim psikolojisi ve rehberlik alanlar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

ÖTE, ö?rencilerin okula kar?? geli?tirdikleri olumlu ya da olumsuz e?itimlerini tespit ederek, potansiyel adaptasyon sorunlar?n? veya motivasyon eksikliklerini erken a?amada belirlemeye yard?mc? olur. Bu veriler, okul yönetimleri ve psikolojik dan??manlar için ö?renci refah?n? art?racak ve e?itim kalitesini iyile?tirecek stratejiler geli?tirmede kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ö?renci Tutum Envanteri, psikolojideki tutum kavram?na dayanan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir objeye, duruma veya ki?iye kar?? geli?tirdi?i de?erlendirici, duygusal ve davran??sal e?ilimi ifade eder. Envanter, bu genel tutumu okul ba?lam?nda üç özgül

alt boyuta ayrarak inceler:

Ö?retmen Anlay???: Ö?rencilerin ö?retmenlerinin destekleyici, adil ve ilgili olup olmad???na dair alg?lar?n? içerir. Bu boyut, ö?renci-ö?retmen etkile?iminin kalitesini yans?t?r.

Arkada?lik İli?kileri: Ö?rencinin okul içindeki sosyal çevresine, akranlar?yla olan ili?kilerinin doyuruculu?una ve sosyal kabul düzeyine dair tutumlar?n? ölçer.

E?itim ve Okula Yönelim: Ö?rencinin akademik ö?renme sürecine, derslere, okul kurallar?na ve genel olarak okulun amac?na yönelik motivasyon ve de?er yarg?lar?n? kapsar.

Geçerlik

Ö?renci Tutum Envanteri'nin geli?tirilmesi sürecinde geçerlik çal??malar? yapılm?? olmas?na rağmen, Barut ve Kalkan (2000) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makalede geçerlik katsay?lar?na dair do?rudan bir özet sunulmam??t?r. Ancak, ölçe?in geli?tirme ölçe?i olmas? ve faktör analizi yoluyla alt boyutlar?n?n belirlenmi? olmas?, yap? geçerli?ine (construct validity) dair önemli bir ad?m at?ld???n? göstermektedir.

Ölçe?in 3 alt boyuta ayr?lmas?, teorik yap?n?n desteklendi?ini i?aret eder. ?lerideki çal??malar?n, özellikle ölçüt ba??ml? geçerlik (criterion validity) ve do?rulay?c? faktör analizi (Confirmatory Factor Analysis) gibi yöntemlerle envanterin yap?sal uygunlu?unu ve d?? ölçütlerle ili?kisini detayland?rmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ö?renci Tutum Envanteri, yüksek düzeyde psikometrik güvenirlik sergilemektedir. ?ç tutarlılık analizi (Internal Consistency) sonuçlar?, ölçe?in tutarlı bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlam??t?r:

Alt Boyutlar ?ç Tutarlılık: Ölçe?in üç alt boyutuna ili?kin iç tutarlılık katsay?lar? (Cronbach's Alpha) .75 ile .86 aras?nda de?i?mektedir. Bu aralık, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için kabul edilebilir ve iyi bir güvenilirlik düzeyini temsil eder.

Toplam Puan ?ç Tutarlılık: Ölçe?in toplam puan?n?n iç tutarlılık katsay?s? oldukça yüksek olup, **.92** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, 32 maddenin tamam?n?n ayn? temel yap?y? ölçmede mükemmel bir uyum sergiledi?ini gösterir.

Madde Toplam Puan Korelasyonu: Madde toplam puan korelasyon katsay?lar?n?n .75 ile .86 aras?nda de?i?ti?i görülmü?tür. Bu yüksek korelasyon de?erleri, her bir maddenin ölçek genelindeki tutuma güçlü bir katkı sa?lad???n? ve yap?dan sapmad???n? belirtir.

Faktör Analizi

Ö?renci Tutum Envanteri'nin yap?sal temeli, geli?tirme çal??mas?nda uygulanan faktör analizi (Factor Analysis) ile belirlenmi?tir. Bu analiz sonucunda envanterin, ö?rencilerin okula yönelik

tutumlar?n? aç?klayan üç temel faktörden olu?tu?u tespit edilmi?tir. Envanter, bu üç faktör alt?nda toplam 32 madde içermektedir.

Faktör yükleri ve madde da??l?mlar?, belirlenen üç alt boyutun birbirinden ayr??an, ancak genel tutum yap?s?yla ili?kili bile?enler oldu?unu göstermi?tir. Bu yap?, ö?rencilerin okul deneyimlerini sadece akademik ba?ar?dan ba??ms?z olarak sosyal ve duygusal ba?lamlarda da de?erlendirme imkan? sunmaktad?r. Alt boyutlar ve madde say?lar? ?öyledir:

Ö?retmen Anlay??? (11 madde)
Arkada?lık ?li?kileri (10 madde)
E?itim ve Okula Yönelim (11 madde)

Envanter Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ortaö?retim Ö?rencileri (Secondary School Students)

Age Group: Genellikle 14-18 ya? aras?

Population Details: Lise ve dengi okullarda ö?renim gören ö?renciler.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. (1=Hiç uygun de?il - 5=Tamamen uygun)

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Likert Ölçe?i, Ö?renci Alg?s?, Okul Motivasyonu, Geli?tirme Ölçe?i, ?ç Tutarl?lık, Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ybarut@omu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ya?ar Barut)

Correspondence Address: Ya?ar Barut (Sorumlu Yazar), Orijinal ara?t?rma makalesinde belirtilen kurum bilgileri esas al?nmal?d?r.

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Öğrenci Tutum Envanteri'nin geliştirme çalışması 2000 yılında tamamlanmıştır. Ölçek, akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda genellikle yazarlara atıfta bulunularak serbestçe kullanılabilir durumdadır. Ticari amaçlı veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Yazar Barut ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yılı?: 2000

İletişim E-postası?: ybarut@omu.edu.tr

Kaynaklar

Barut, Y. ve Kalkan, M. (2000). Öğrenci Tutum Envanterinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(14), 25-30. Makaleye çevrimiçi erişim: pdrdergisi.org.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ogrenci-tutum-envanteri-toad.pdf](#)

Öğrenci Tutum Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Öğrenci Tutum Envanteri, 3 alt boyut ve 32 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (1=Hiç uygun değil- 5=Tamamen uygun).

Öğretmen Anlayışı (11 m)

Arkadaşlık ilişkileri (10 m)

Eğitim ve Okula Yönelim (11 m)